

POSTANOWIENIE

PIIB/1
L.dz.
2007 -05- 0 8
Decyzja

Dnia 22 marca 2007 r.

Naczelny Sąd Administracyjny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia NSA Małgorzata Stahl (spr.)
Sędziowie {	Sędzia NSA Wojciech Chróścielewski
	Sędzia NSA Jolanta Sikorska
Protokolant	Agnieszka Kuberska

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2007r.

na rozprawie w Izbie Ogólnoadministracyjnej

skargi kasacyjnej Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie

z dnia 31 stycznia 2006 r. sygn. akt VII SA/Wa 1326/05

w sprawie ze skargi A.P.

na decyzję Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

z dnia 15 grudnia 2004 r. nr 21/04

w przedmiocie umorzenia postępowania wyjaśniającego w sprawie odpowiedzialności zawodowej

postanawia:

uchylić zaskarżony wyrok i odrzucić skargę.

Za zgodność z oryginałem
Na oryginale właściwe podpisy

Agnieszka Kuberska
sekretarz sądowy

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2006 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie stwierdził nieważność zaskarżonej decyzji oraz poprzedzającej ją decyzji Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa nr 01/2004, którą umorzono na podstawie art. 105 § 1 kpa postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie S.M. obwinionego o czyn z art. 95 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. Nr 106, poz. 1126 ze zm.)

Sąd stwierdził nieważność obu decyzji z powodu naruszenia właściwości (art. 156 § 1 k.p.a.) wskazując, że rzecznicy obu instancji nie są uprawnieni do orzekania w sprawach administracyjnych, a właściwość rzeczową w tym zakresie posiadają jedynie sądy dyscyplinarne izb. Organy samorządów zawodowych wykonują zarówno funkcje wewnątrzkorporacyjne (tak jak organy innych organizacji interesu), w tym mieszczą się działania organizacyjne czy dyscyplinarne, jak i w zakresie powierzonym im przez ustawę, wykonują funkcje zlecone z zakresu administracji publicznej. W tej części także posiadają stosowne kompetencje przysługujące władzy publicznej, lecz tylko zakresie, w jakim powierza im załatwianie spraw. Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42, z późn. zm.) zwanej dalej ustawą korporacyjną, przewiduje taką formę działania. Zakresu kompetencji korporacje nie mogą ani rozszerzyć, ani zawęzić mocą regulacji wewnętrznych. Okręgowy sąd dyscyplinarny, na mocy art. 25 tej ustawy rozpatruje, oprócz spraw dyscyplinarnych członków okręgowej izby, również sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej tychże członków, o której mowa w Prawie budowlanym. Sąd I instancji podkreślił, że pomiędzy odpowiedzialnością dyscyplinarną członków, wynikającą z naruszania praw korporacyjnych, a odpowiedzialnością zawodową zachodzi znacząca różnica. Instytucje te różni nie tylko ich źródło, ale i różna droga sądowa. Pierwsze, jako sprawy wewnętrzne korporacji, poddane są orzecznictwu sądów powszechnych, drugie, jako należące do kategorii spraw publicznych, podlegają zaś kontroli sądów administracyjnych. Przepis art. 11 ust. 1 ustawy korporacyjnej stanowi, iż do postępowania w sprawach indywidualnych uregulowanych w ustawie, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, stosuje się przepisy kodeksu postępowania administracyjnego; jest zatem normą odsyłającą o charakterze ogólnokompetencyjnym, stanowiącą, dla organów samorządu zawodowego wykonujących funkcje zlecone z zakresu administracji publicznej, podstawę do przeprowadzenia postępowania i wydania

decyzji administracyjnej według przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, jednakże tylko w sprawach, w których przepisy tej ustawy lub innych ustaw przewidują wydanie decyzji. Przepisy ustawy nie przewidują jednak, a tym bardziej nie określają form kończenia postępowań wyjaśniających przez rzecznika. Rzecznicy izb nie posiadają zatem kompetencji do tego, aby w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej nadawać swoim rozstrzygnięciom w tych sprawach pozór aktów administracyjnych. Decyzję o umorzeniu postępowania może podjąć wyłącznie sąd dyscyplinarny. Sąd stwierdził zatem, że powszechnie obowiązujące prawo nie daje rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej prawa do orzekania w drodze decyzji administracyjnej o popełnieniu czy też niepopołnieniu zarzucanych czynów. Organ ten nie może też rozstrzygać w drodze decyzji o odstąpieniu od oskarżenia w określonej sprawie przez umorzenie postępowania, gdyż skutkiem tego sąd dyscyplinarny, do którego należą te zadania i kompetencje, pozbawiony został możliwości zbadania i wydania orzeczenia w tej sprawie. Sąd I instancji zauważył również, że odwołanie od decyzji rzecznika okręgowego zostało rozpoznane przez rzecznika krajowego, jakby był on administracyjnym organem wyższego stopnia w rozstrzyganej przez rzecznika okręgowego sprawie administracyjnej, Sąd stwierdził więc, że okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej, rozstrzygając sprawę przez wydanie decyzji o umorzeniu postępowania, naruszył właściwość rzeczową okręgowego sądu dyscyplinarnego, jedyne organu uprawnionego na podstawie art. 26 ustawy korporacyjnej do rozstrzygnięcia sprawy, natomiast rzecznik Krajowy wydał decyzję administracyjną z podwójnym naruszeniem właściwości - rzeczowej i instancyjnej.

W skardze kasacyjnej od tego wyroku zarzucono naruszenie przepisów postępowania w stopniu mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 50 § 1, 58 § 1 pkt 6, 145 § 1 pkt 2, 151 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi przez rozpatrzenie i uwzględnienie skargi podmiotu, któremu nie przysługiwała legitymacja do jej wniesienia, podczas gdy brak legitymacji skargowej powinien był spowodować odrzucenie skargi, względnie jej oddalenie; naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 11 ust. 1 ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów polegającą na przyjęciu, że „wydanie decyzji przez organy samorządu zawodowego możliwe jest tylko w sprawach, w których przepisy tej ustawy lub innych ustaw przewidują administracyjno-prawną formę działania, a nie we wszystkich sprawach indywidualnych, które załatwiają organy

korporacji " oraz że „przepisy ustawy nie przewidują a tym bardziej nie określają form kończenia postępowań wyjaśniających przez rzecznika”; naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 25 ust. 1 ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, polegającą na przyjęciu, że okręgowy sąd dyscyplinarny jest organem właściwym do zakończenia postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej w zakresie odpowiedzialności zawodowej; naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 26 pkt 1 ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, polegającą na przyjęciu, że rzecznik odpowiedzialności zawodowej może jedynie prowadzić postępowania wyjaśniające z zakresu odpowiedzialności zawodowej i wносить oskarżenia w tych sprawach do sądów dyscyplinarnych, nie może zaś - w razie stwierdzenia braku podstaw do wniesienia wniosku o ukaranie – samodzielnie zakończyć prowadzonego przez siebie postępowania wyjaśniającego, lecz powinien w takiej sytuacji przekazać sprawę do sądu dyscyplinarnego, który jako jedyny może wydać decyzję umarzającą postępowanie wyjaśniające; naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 38 pkt 3 ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, polegającą na przyjęciu, w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa nie jest organem wyższego stopnia w stosunku do okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej; naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 32 i 58 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, polegające na odmówieniu prawu korporacyjnemu samorządu zawodowego, regulującemu stosunki o charakterze stricte wewnętrznym (samorząd zawodowy - członkowie), niesprzecznemu z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, doniosłości prawnej w zakresie formy kończenia przez rzeczników odpowiedzialności zawodowej postępowań wyjaśniających w sprawach odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.

W związku z powyższymi zarzutami wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i odrzucenie skargi na podstawie art. 189 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi bądź o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Warszawie, a nadto o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skargi kasacyjnej podniesiono, że w świetle art. 50 § 1 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, akt lub czynność zaskarżona przez wnoszącego skargę musi dotyczyć jego interesu prawnego. O tym, czy jednostka ma w danej sprawie chroniony interes prawny, przesądza przepis prawa. Pomiedzy przepisem prawa a zaskarżonym działaniem organu wykonującego administrację publiczną musi istnieć bezpośredni związek w tym znaczeniu, że zaskarżone działanie (lub bezczynność) kształtuje uprawnienia lub obowiązki wnoszącego skargę. Zdaniem wnoszącego skargę kasacyjną związek taki w niniejszym przypadku nie zachodzi. W tym stanie rzeczy Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie powinien był odrzucić skargę jako niedopuszczalną - z powodu braku legitymacji skargowej skarżącego. Tymczasem Sąd ten nie tylko merytorycznie skargę rozpatrzył, ale co więcej skargę uwzględnił. Tym samym naruszył przepisy art. 50 § 1, 58 § 1 pkt 6, 145 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie powinien był - jeśli nie odrzucić, to przynajmniej - skargę tę oddalić.

Jak wywiedziono w skardze kasacyjnej, wbrew temu, co przyjął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, z przepisu art. 11 ust. 1 ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, wprost wynika, że we wszystkich sprawach indywidualnych uregulowanych w ustawie, które załatwiają organy korporacji, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Nie dotyczy to jedynie spraw dyscyplinarnych. Sprawami indywidualnymi uregulowanymi w ustawie są sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie oraz sprawy dotyczące nadawania uprawnień budowlanych. Wobec obowiązywania art. 11 ust. 1 w/w ustawy nie są potrzebne inne, mające wyłącznie deklaracyjny charakter (tzn. potwierdzające treść normy zawartej w art. 11 w odniesieniu do poszczególnych kategorii spraw indywidualnych uregulowanych w ustawie i załatwianych przez organy korporacji), przepisy. Skoro zaś administracyjnoprawną formą działania jest w szczególności wydawana przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej decyzja o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, to nietrafny jest pogląd, w myśl którego „przepisy ustawy nie przewidują, a tym bardziej nie określają form kończenia postępowań wyjaśniających przez rzecznika”. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie błędnie zinterpretował przepis art. 26 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, w ten sposób, że rzecznik odpowiedzialności zawodowej może jedynie prowadzić postępowania wyjaśniające z zakresu odpowiedzialności zawodowej i

wnosić oskarżenia w tych sprawach do sądów dyscyplinarnych, nie może zaś - w razie stwierdzenia braku podstaw do wniesienia wniosku o ukaranie - samodzielnie zakończyć prowadzonego przez siebie postępowania wyjaśniającego, lecz powinien w takiej sytuacji przekazać sprawę do sądu dyscyplinarnego, który jako jedyny może wydać decyzję umarzającą postępowanie wyjaśniające. Według wnoszącego skargę kasacyjną ujęcie takie sprzeczne jest wyraźnie z treścią art. 26 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa. Powołany przepis stanowi, że okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej prowadzi postępowania wyjaśniające oraz sprawuje funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa i dyscyplinarnej członków okręgowej izby. Przepis art. 26 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa w żaden sposób nie różnicuje faz wszczynania i prowadzenia postępowania od fazy jego zakończenia. Wobec tego dokonywanie tego typu podziału nie znajduje dostatecznego oparcia w treści interpretowanego przepisu i może zostać ocenione jedynie jako interesująca z teoretycznego punktu widzenia konstrukcja prawna, bądź też postulat *de lege ferenda*. Prawidłowo interpretowany art. 26 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa, wyraża zasadę, w myśl której rzecznik odpowiedzialności zawodowej ma kompetencję zarówno do wszczynania, jak i prowadzenia oraz kończenia postępowania wyjaśniającego w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.

Ponadto Sąd I instancji niesłusznie uznał, że Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej jest organem wyższego stopnia nad okręgowymi rzecznikami odpowiedzialności zawodowej, w przeciwnym razie pogwałcona zostałaby zasada dwuinstancyjności. Oprócz tego, w skardze kasacyjnej uznano, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie niesłusznie przyjął, że „Prawo powszechnie obowiązujące nie daje rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej prawa do orzekania w drodze decyzji administracyjnej o popełnieniu czy też niepopelnieniu zarzucanych czynów”. Zdaniem wnoszącego skargę kasacyjną prawo powszechnie obowiązujące daje rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej prawo do kończenia postępowania wyjaśniającego w drodze decyzji o jego umorzeniu. Przepisy wewnętrzne w sposób niebudzący wątpliwości potwierdzają - wynikające z prawidłowo interpretowanych przepisów prawa powszechnie obowiązującego - kompetencje rzecznika odpowiedzialności zawodowej do kończenia prowadzonego

przez niego postępowania wyjaśniającego w drodze decyzji o jego umorzeniu.

Przepis § 42 ust. 1 Załącznika do Uchwały nr 17/R/05 Krajowej Rady Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa z dnia 25 maja 2005 r. w sprawie trybu postępowania rzeczników odpowiedzialności zawodowej i sądów dyscyplinarnych w postępowaniu w sprawach dyscyplinarnych i odpowiedzialności zawodowej w budownictwie stanowi bowiem, że: W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w § 39 pkt 2, rzecznik wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, którą doręcza wraz z uzasadnieniem członkowi izby samorządu zawodowego którego dotyczy postępowanie wyjaśniające.

Co więcej postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie może prowadzić tylko organ samorządu zawodowego inżynierów budownictwa i tylko w stosunku do członka tego samorządu. Wobec powyższego odmówienie prawu korporacyjnemu samorządu zawodowego, regulującemu stosunki o charakterze *stricte* wewnętrznym (samorząd zawodowy - członkowie), doniosłości prawnej (w zakresie formy kończenia przez rzeczników odpowiedzialności zawodowej postępowań wyjaśniających w sprawach odpowiedzialności zawodowej w budownictwie) przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie było niezasadne. Wskazując na te naruszenia jako na istotne wniesiono o uchylenie wyroku.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna zasługuje na uwzględnienie. Zarzut naruszenia art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz.U. z 2001 r., Nr 5 poz.42 ze zm.) należy uznać za zasadny. Przepis ten stanowi, że do postępowania w sprawach indywidualnych uregulowanych w ustawie, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Oznacza to, że zakres stosowania k.p.a. obejmuje sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej a tym samym są to przepisy, które mają zastosowanie w postępowaniu wyjaśniającym prowadzonym przez rzeczników w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej. Wynika to także pośrednio z regulacji dotyczącej postępowania dyscyplinarnego, w tym z przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 października 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu prowadzenia postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członków samorządów zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz.U. Nr 194, poz.1635). W postępowaniu dyscyplinarnym (§ 9 rozporządzenia) rzecznik odpowiedzialności zawodowej przed wszczęciem

postępowania bada z urzędu, czy nie zachodzą okoliczności wyłączające postępowanie. W przypadku stwierdzenia takich okoliczności, rzecznik wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, które doręcza z uzasadnieniem pokrzywdzonemu i członkowi izby, którego postępowanie dotyczy. Jeśli te okoliczności wystąpią w toku postępowania wyjaśniającego, rzecznik wydaje postanowienie o umorzeniu wszczętego postępowania, które doręcza tym samym podmiotom. Na te postanowienia, pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej. Z kolei, jeśli zebrany materiał zawodowy nie daje podstaw do sporządzenia wniosku o wszczęcie postępowania przed sądem dyscyplinarnym I instancji, rzecznik wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego. Także na to postanowienie służy zażalenie do Krajowego Rzecznika. Takich szczegółowych postanowień nie ma w odniesieniu do spraw z zakresu odpowiedzialności zawodowej, regulowanych przepisami k.p.a. Postępowanie w sprawach odpowiedzialności zawodowej regulują, poza przepisami powołanej ustawy o samorządach zawodowych..., także przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 ze zm.), w myśl art. 98 ust. 1 w sprawach odpowiedzialności zawodowej orzekają organy samorządu zawodowego. Takimi organami są zarówno okręgowe sądy dyscyplinarne i Krajowy Sąd Dyscyplinarny jak i okręgowi rzecznicy odpowiedzialności zawodowej i Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej. Stosowanie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego w pozostałych, poza dyscyplinarnymi, sprawach indywidualnych oznacza, że mają one zastosowanie w sprawach odpowiedzialności zawodowej a tym samym także w postępowaniu wyjaśniającym prowadzonym przez okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej i przez Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej. Przepisy Prawa budowlanego i przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych nie określają formy kończenia postępowań wyjaśniających w sprawach z tytułu odpowiedzialności zawodowej (jak była wyżej mowa, przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym w stosunku do architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów taką formę – postanowień – i to wydawanych przez okręgowych rzeczników i przez Krajowego Rzecznika przewidują). Brak odpowiednich regulacji dotyczących formy zakończenia postępowania w sprawach z tytułu odpowiedzialności zawodowej wynika ze wskazania na przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, które przewidują wydawanie decyzji umarzających postępowanie w razie gdy stanie się ono bezprzedmiotowe. Nie można zatem podzielić wykładni dokonanej przez Wojewódzki Sąd Administracyjny, tym

bardziej gdy z regulacji w sprawach dyscyplinarnych i w sprawach odpowiedzialności zawodowej wynika, że są to postępowania dwuetapowe, postępowanie merytoryczne jest poprzedzane odrębnym postępowaniem wyjaśniającym .

Z rozważanym zarzutem wiążą się kolejne zarzuty naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 25 ust. 1 oraz art. 26 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych..., polegającą na przyjęciu , że okręgowy sąd dyscyplinarny jest organem właściwym do zakończenia postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej. Stanowisko Wojewódzkiego Sąd Administracyjny nie może być uznane za uzasadnione, Okręgowy sąd dyscyplinarny w myśl art.25 pow.ustawy rozpoznaje sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej określonej w ustawie – Prawo budowlane oraz sprawy dyscyplinarne. Przepis ten nie różnicuje postępowań, dla określenia kompetencji okręgowych sądów używa określenia „rozpatruje” , czyli rozpoznaje merytorycznie Z kolei ustawowe kompetencje okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej są określone w art. 26 m.in. jako „prowadzenie postępowania wyjaśniającego”. Przepisy rozporządzenia wykonawczego ,doprecyzowując postępowanie dyscyplinarne, właśnie rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej powierzają wydawanie postanowień kończących postępowanie wyjaśniające i zaskarżalnych w drodze zażaleń do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej. Taka regulacja kompetencji rzeczników wynika z tego, że w postępowaniu dyscyplinarnym kodeks postępowania administracyjnego nie ma zastosowania. Jednocześnie przyjęte w rozporządzeniu rozwiązania procesowe potwierdzają odrębność postępowań wyjaśniających prowadzonych przez rzeczników odpowiedzialności zawodowej od właściwego merytorycznego postępowania, kończącego się decyzją lub orzeczeniem okręgowego sądu dyscyplinarnego lub Krajowego Sądu Dyscyplinarnego..

Zgodnie z art.38 ustawy z dnia 15 grudnia 2001 r. Krajowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej m.in. prowadzi postępowanie wyjaśniające i sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej(a w myśl przepisów powołanego rozporządzenia w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej rozpatruje zażalenia od postanowień okręgowych rzeczników kończących postępowanie wyjaśniające: o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego w sprawach dyscyplinarnych, o umorzeniu postępowania wyjaśniającego).Nie znajduje podstaw prawnych teza iż tylko sądy dyscyplinarne są właściwe do zakończenia postępowania wyjaśniającego w sytuacji gdy w postępowaniu w sprawie odpowiedzialności zawodowej postępowanie wyjaśniające ma

podobny charakter z tym jednakże, że stosuje się w nim przepisy k.p.a. Przepis art. 100 Prawa budowlanego stanowi że nie można wszcząć postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie po upływie 6 miesięcy od dnia powzięcia przez organy nadzoru budowlanego wiadomości o popełnieniu czynu, powodującego tę odpowiedzialność i nie później niż po upływie 3 lat od dnia zakończenia robót budowlanych albo zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wydania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego (podobne przepisy zawiera ustawa z dnia 15 grudnia 2001 r. – art.52). Okoliczności tego rodzaju ustala się w postępowaniu wyjaśniającym. W obu regulacjach ustawowych mowa jest o tym, że nie można wszcząć postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej czy odpowiedzialności dyscyplinarnej gdy zaistnieją wskazane ,ustawowe przesłanki. Jeśli zatem postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym w obu typach spraw wszcząć w określonych sytuacjach nie można to nie ten sąd ale rzecznik odpowiedzialności zawodowej wydaje akty umarzające postępowanie lub odmawiające jego wszczęcia (o czym wyraźnie mówi rozporządzenie regulujące postępowanie dyscyplinarne, niepoddane przepisom k.p.a.). Powyższe ustalenia potwierdzają zasadność zarzutów skargi kasacyjnej, także zarzutu naruszenia art. 38 pkt 3 ustawy o samorządach zawodowych.

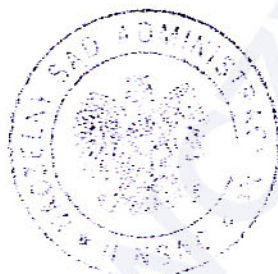
Przepisy k.p.a. , mające zastosowanie w postępowaniu w sprawach odpowiedzialności zawodowej , zawierają definicję strony. Jest nią każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Osoba która złożyła w organach nadzoru budowlanego prośbę lub poinformowała o okolicznościach uzasadniających wszczęcie postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej nie jest stroną w rozumieniu k.p.a. w postępowaniu wyjaśniającym w sprawach odpowiedzialności zawodowej. Postępowanie w sprawie tej odpowiedzialności wszczyna się wyłącznie na wniosek organu nadzoru budowlanego, odpowiedni wniosek może też złożyć właściwy organ samorządu zawodowego. Przyznanie innym podmiotom – osobom pokrzywdzonym - statusu strony w postępowaniu wyjaśniającym w sprawie odpowiedzialności zawodowej i przyznanie prawa do odwołania przepisami aktu wewnętrznego korporacyjnego – nie czyni z tej osoby strony w rozumieniu k.p.a. Przepisy korporacyjne nie mogą być sprzeczne z przepisami ustawowymi, w tym przypadku z normami k.p.a. Osoba taka nie ma też interesu prawnego w rozumieniu art. 50 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi(Dz.U. Nr 153,poz. 1270 ze zm.). Czyni to uzasadnionymi zarzuty

procesowe skargi kasacyjnej.

Nie są natomiast zasadne zarzuty niewłaściwego zastosowania art. 12 i 58 Konstytucji RP w sytuacji, gdy przepisy korporacyjne były sprzeczne z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie w jakim przyznawały „pokrzywdzonym” uprawnienia procesowe. Należy także wyjaśnić, że w sytuacji gdy postępowanie jest regulowane przepisami k.p.a. organy samorządu nie mogą, przy braku szczegółowego upoważnienia, doprecyzowywać postanowień kodeksowych w drodze przepisów wewnątrzkorporacyjnych.

Zważywszy, że skarga kasacyjna zawierała uzasadnione zarzuty, na podstawie art. 185 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi orzeczono jak w sentencji.

Za zgodność z oryginałem
Na oryginale właściwe podpisy

Agnieszka Jędruska
sekretarz sądowy